

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja ée
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłas
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Serbske nježelske łopjena.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicizščezetni w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 up. dostacž.

Quasimodogeniti.

Kol. 3, 1.—4.

Jutry šu nimo, Bože stpicze šo pschibližuje. Semja šo wotewri, kotraž Jesuša džeržecž njemóžesche. Njebješa šo wotewrja jeho powitacž. Domišna dušche je horkach w šwětle. Quasimodogeniti! Jako š nowa narodženi! Scže-li š Khrystušom, potom pytaježe, šhtož je horjekach, hdžež Khrystuš je k prawizy Božej. Wot jutrow k Božemu stpicžu je tež našch pucž. Hdžž pak k njebjekam našch pucž wjedže, dha dyrbi tež našche kłodženje k njebjekam hiež. Pschezo šašo pak je nusne napominanje: „Budžecze wobstajni!“ Hdžž scže š Khrystušom horje stanyli, budžecze tež š nim živi; pytaježe, šhtož je horjekach, pschetož wón tam je! Hdžž scže jutry džerželi, džeržecze tež Bože stpicze š nim!

Pytaježe, šhtož je horjekach, a niz to, šhtož na semi je.

1. Niz to, šhtož na semi je, pschetož my šmy š Khrystušom wumrjeli a pohrjebani.

2. Ale to, šhtož je horjekach, pschetož my šmy š Khrystušom horje stanyli a dyrbimy šo š nim šjewicž w krašnosći.

1. Runje na wopał ludžo činja. Woni pytaja, šhtož je na semi. Semja je město, w kotrymž šu šo šašydli. How je kónž žiwjenja. Wo njebjeka njerodža. Šhto pak š tajkeho smyšljenja scžehuje? Woni šu hordži a praja: my chzemy šwět pošnacž. Šhto woni psche-

pytaja? Semju nětotre šta metrow do hlubokoscze, nětotre šta metrow do wyškoscze — dale je semja ša nich š deskami šabita. A šu woni woprawdže tónle žyly šwět pošnali? Šhto je semja? Krepta pschi kowje šwěta. Hdžž pak je semja šrjedžisna, dha chzemy šwět dobhecž. Šhto šu Aleksander a Napoleon dobyli? Ani jedyn džěl semje. Wonaj štaj wumrjełoj a šmjertne šwony kłincža: pohrjebanaj. Drušy praja: My chzemy šwět dobhecž a wužiwacž. A woni šej pokłady hromadža, wješela šo a rejwaja a mjenuja to wješele — dwě, šchěscž, džěšacž lét, potom šu špróžni a stawy wjazy šlužicž njehadža — a potom jich k mērej khowamy a row předuje: My nješšmy nicžo na šwět pschijnjekli, teho dla tež nicžo š njeho wunjescž njebudžemy. Šswět šandže se šwojimi žadosćemi. Šsmjertne šwony šwonja: wumrjeli, pohrjebani! Lubi kšchescžijenjo, my dyrbimy ponižni bhecž. Šak mała je semja, šak nicžo čłowjek! Wěšo pošnaj šwět, ale wjedž, šo je to jara mało. Pschede wšchēm pošnaj: Wašch njebjeski Wótž je wšchak scžinił. To pak je wěczne žiwjenje, šo my tebje a kotrehož šu pošlak, šesom Khrysta, pošnajemy. Wěšcže knjež nad šwětom, ale wjedž, to je jara mało. Jesuš praji: moje kralestwo njeje wot teho šwěta. Wěšo wobšedž a šwješel šo nad Božimi darami, ale wjedž, najwažnišche nješku šwonkowne kubla. Šhto pomha čłowjekej, hdž by wón runje žyly šwět dobył, a na šwojej dušchi šhtodował? Jesuš je wumrjek. Nje-wěšcže wy, šo wšchitzy, kiž kšchecženi šu, šu do jeho šmjercze kšchecženi? Š nim dyrbi našch štary šadam wumrjecž, štary hordy, šwětny čłowjek. Budžmy ponižni!

Budźmy mudri! Knieże, wucz naß wopomnicź, so wumrjecź dyrbinu. Njepytajcze to, schtoż na semi je.

2. Śsmjertne swony kłincza psches semju: wumrjeli, pohrjebani. Ale jutrowne swony kłincza psches nowu seleninu: kmjercź je póžrjeta do dobycza. Swony Božeho špicza swonja: K njebiekam wjedže našch pucź. My kmj poniżni po Jesuřowym kłowie: Schtoż so kam poniżuje, budže pomyscheny. Psches njebo budžemy wulzy. Wy scže Bože džeczi, praji Jesuř. My budžemy se semjskich podroźnikow njebieszy herbojo, se śwětnych džeczi Bože džeczi. Něk twarimy nowy wulki śwět, nowe njebieka a nowu semju. My kmj žimi s Khrystuřom, ale mamy njebieske žiwjenje na semi.

Šdže so njebieka? Džeczo porst posběhnje: tam so njebieka, tam bydli Bóh luby Knieš. Wono ma prawo. Šdžež je Bóh, tam so njebieka. Wo njebiekach na semi drje so cžlowjekam džije, ale woni chzedža njebieka bjes Boha a njebieka horkach pschewostaja jandželami a wroblam, kaž so njewěrjazy wuprajili. My dyrbjeli tola skóncžnje mudrišchi bycź. Semja njebudže žane njebo polneho boža, najmjenje bjes Boha, kaž to žadny wótzny dom wjazzy njeje, hdyž staj nan a macź wumrjekoj.

Druhi praji: Mój dom so moje njebieka. „S Bohom natwarjeny“ drje so wysche njebo sariža. Ale hdyž tón Knieš kžezu njetwari, tam džetaja dželaczerjo podarmo. Šdžež wón njebnježi, tam scherjenja do domu pschiindu a dom budže hela. Šdže so njebieka? Nawukimny wot Jesuřa: Njebieske kralestwo je so pschibliziko. Jesuř je pschinjeł njebieka kam, njebieske žiwjenje. To pytajmy! Šdže so njebieka? Słysz jeho kłowo: Cžlowjek njeje žimy wot khlěba kameho, ale wot kóždeho kłowa, kotrež psches Boži rót wuudže. Pomyłł sebi na to, so mašch duschu. Žiw ju! Horje posběhncze wutrobny! Šdže so njebieka? Dži do komorki. Posběhn kwoju wutrobu k Wótzej w njebiekach a njebieka so dale do twojeje wutrobny pušcža.

Šdže so njebieka? Dži do kwojeho doma, do kwojeje dželaczernje, do džěta, ale w Jesuřowym duchu skutuj, lubuj, modlo a ty nashoniš: hdyž ty bydlisch, tam so kame njebieka. Tak pytaj, schtož je horjekach. Ženož schtož ma njebieka we wutrobje, dotelž ma wutrobu w njebiekach, tón junu do njebiek pschiudže. Komuž je Khrystuř jeho žiwjenje, temu je wumrjecze dobycze, tón budže tež s nim šjewjeny w krařnosći. Hamjen.

Staroba a kmjercź.

Džed běšche 85 lět s cžesczu dozpil. Wón we kwojim džědowskim stólzu kědžesche a njewidžesche ani běly džěni ani kłonzo wjazzy, kotrež jeho psches wotewrjene wofno se kwojimi mlymi pruhami wohrjewasche; pschetož jeho woczki běšchtej woflepiliej. Tola wón bē scžerplivy a myšlesche we kwojej wutrobje: „Wóřny mi nowy džěni šařiwěczi, džěni mojeho wumožjenja! Sa kłonzo sažo wohladam!“

Běšche w cžasju nalěcža. Duž pschiudže s hólczatow jedyn, jeho wnuk, s pola domoj a khwalesche jemu plódnoscź lěta a nadžiju wuřywow. Schědžiwz so woprašča: „Maju dha tež schtomny hižom kčenje a kopjena?“ Hólczez so spodžiwasche a džesche: „„Dw haj, hižom dawno, džědo! Njewěšch dha to? Ssym džě czi wčera kčěwmu haložku pschinjeł a přenju róžu se šahrody!““

Duž so stary muž pošmewkny a rjekny: „Moje lube džěczo,

twoje wčera a twoje džěni sa mnje wjazzy njeje. Tež twoje kwětki so sa mnje kwoju wón šhubile.“

So khwili so wón sažo woprašča: „Spěwaju dha schkownocžki a kłobiki?“ — A hólczez so k njemu pokhili, pschetož wón cžezko kłyschesche, — a džesche: „„Haj, džědo! to je radošč, je kłyschecź. Seli chzesch, dha cze won do šahrody domjedu.““

A sažo pošmewkny so schědžiwz a rjekny: „Haj, hdy by mi ty tež kwoje kłyschenje počezicź mohł! Schto chzu wonka?“

Na to wón džesche: „Dži ty jeno sažo won, mój kyno! ty mašch wonka cžinicź. Ale pošcel mi kwoju mału šotru, lubu Mařku, so by někto pschi mni byl w mojej cžěmnej komorje.“ — Duž hólczez s hólscžiwym hłokom rjekny: „„Ach, džědo! mała šotra džě wjazzy doma njeje!““

„Niz wjazzy doma? Šdže dha je, to lube dobre džěczo?“ so schědžiwz prašesche, a hólczez se klyšnym hłokom wuwoła: „„Wona džě je psched tjiomi nježelemi hižom pohrjebana!““

Duž kmějkotajche so schědžiwz a s dobom plakasche, prajizy: „Ach haj, ale tak džě je wona tola doma, a je cžas, so sa njej du!“

Njes tym běšche hólczezowa macź cžische jastupila, a jako tole kłyschesche, padže wona woflepjenemu naney wokoło schije, a jejne klyš macžachu jeho lizy. Tež hólczez plakasche a šapschija džědowu ruku.

Duž posběže so schědžiwz na jene dobo kaž pschekrařnjeny a džesche: „Džeczi, džeczi! schto so rudžicze? Njedajcze so s tym mylicź, so je mi śwět jaschol a cžas so mi pominył! Kať dyrbjalo to hinať bycź? Sa steju na prošy wótzneho domu; moja kłaba staroba je džěcžastwo horjestacža a wěcžneho žiwjenja!“

Někto běšche so džěni nashili; šahadžaze kłonzo pošwětlešche schědžiwzowe mile, pschecželnawe cžahi a barbjesche je s cžerštwěj žiwjenškej cžerwjeninu. Wón šdasche so drěmacź. — Ale wón nje-drěmasche; wón ipasche, so by sa hwěšdami se kweřkom nowych ranischich serow sažo wotucził!

F.

Šnajesch kraj?

(Serok.)

Šnajesch kraj, hdyž krařnje kčěje wšcho,
Ma žiwnych schtomach plody kłyscžca so,
Šdžež dnyhi njebieske tam kchemja cze,
A palmy mēra šteja w módrinje?
Ach, šnajesch jón? — Tam cžahnycź, tam,
Š moja duscha, žadošč wulku mam.

Šnajesch dom, kiž s tjechu pschifryje
Tam hwěšdowej wšchě domy wyřoke?
Šlej, jandželjo mi lubje kwoju:
„Bój, džěczo, durje wotanknjene so.“

Ach, šnajesch jón? — Tam cžahnycź, tam,
Š pucžowarjo Boži, žadošč mam.

Šnajesch horu a do mrócžel pucź?
Žich mało kłodža wulki šbóžny pucź;
We džěrach kafa stare hadžisko,
Pať pařtyť derje sa nař stara so.

Ach, šnajesch jón? — Haj tam, haj tam
Dže našcha cžer, tam, Wótcze, žadošč mam!

S. Žitawski.

Dowěrjenje na Boha.

W mēscze B. bydlesche pobožna wudowa, kotraž tydženiške wječorne Bože kłuzby, w Bětrowskej žytkwi so wotmēwaze, po-

wulke rubišečo wotolo hlowny swjafane, swobletana pač bēšche taf a taf, w tajkej a tajkej drašče. — Knježa spójnachu s tajkeho wosnamjenjenja, so je to jich Marja byla. Woni sawolachu Marju, a jako ta pšched žida stupi, džesche tón: haj, w tej samej drašče je ta holza byla. — Woni napominachu Marju, so wschač by so s dobrym wufnała a taf khostanje pomjetšchila. Ale Marja jara plakasche a njemóžesche so k ničemu wufnač, pšchetož wona bē njewinowata. — Służobnik pomhašche jara schčuwacž a džesche: To hiščče dolho wschē franjene wězy njejšu, wona smēje jich hiščče wjazy skhowanych. A woni dachu jeje kšchinju woczinicž a namafachu w njej wjazy plēbornych kžizow, nožow a tež tajkich kšwěčnikow; tež namafachu w jejnym ložu wschelaku drohu nadobisnu. A taf wotwjedžechu Marju do jastwa jako padušchnizu. — Ssudnistwo ju wjazy hacž džekacž křócž pšchepšychowasche, překi a pōdlu praschesche, ju napominasche wěrnoscž rěčecž a so paduchstwa wufnač. Marja pač pšchi tym wosta, so wo žanym paduchstwie nicžo njewē. Wona pač bu paduchstwa winowata spōsnata a jako samopaschna hrěšchniza wotkudžena: so dyrbi tš dny k kšmēcham šjawnje stejecž, sa schiju se želesnym rjecžajom pšchisamknjena, a potom s mēsta wupokasjanu dyrbi ju bērz wuwjesč. A sta so taf; žane šdychowanje, žana kšyła a žana prōstwa pola čłowjekow nicžo njepomhašche. Bōh pač, kiž do potajneho hlada, wuškšyša jeje prōstwy a pšchinješe jeje njewinu na kšwětlo; a to so bōrny sta. —

Něhdže ja pol lēta pšchindže nētajki čłowjek k slōtnikej a pšchinješe jemu wschelake fruchi roseschrijeneho plēbra na pšchedač. Slōtnikej so to njelubjesche, so je plēbro roseschrijene, a praschesche so jeho: šchtō wōn je, a hdže ma plēbro jow, a čeho dla je tošame přjedy schkrēl? Tōn čłowjek nēšchtō moskotasche a nječasche taf prawje rěčecž. Slōtnik pač bē s molom sradžu po polizaja pōškal, a jako tōn njenadžizy do jstwy stupi, rěčesche tōn čłowjek šjawnje a powjedasche, so je jemu tuto plēbro jedyn služobnik k pšchedacžu dal. Polizaj džesche hnydom po teho služobnika a jaja jeho; to pač žadyn drugi njebē, hacž Marijny pšchecžehat. Wobaj, tutōn služobnik a tež tamny čłowjek, kiž bēšche plēbro pšchedacž čžyl, buschtaj do jastwa wotwjedženaj. — We pšchepšychenju pola sudnistwa wufna so nētko tōn služobnik, so je wōn kwojich knježich wobkradnył a niz Marja; a to je teho dla čžinił, dokelž je na Marju jara šty byl a ji satraschne wječzenje pšchilubil, dokelž njeje s nim dobra bjež čžyła. Marja nicžo wo žanym paduchstwie njewē a je žyle njewinowata. — „Wschako je tola pola žida se kžizami byla!“ — „Njeje tam byla, ja šym tam byl nježelu w Marijnej dželanškej drašče.“ — „Wschako je Marja wschelake franjene wězy w kšchinje a ložu mēla!“ — „Haj, ja šym je tam sradžu štykal.“

Wyschnoscž so šdobnje džitwasche nad tajkej slōšču. A tutōn slōstnik bu dla paduchstwa a dla pšchiklōdženja a do hanibynježenja do jastwa wotkudženy, hdžež dyrbiesche čžas žitwenja čžežte džēlo džēlacž.

Marja pač bydlesche pola kwojeje čžety. Derje bē, so knježa wo njej wjedžachu. Knjeni pōška s wosom po nju, wsa ju šažo do kšlužby, wobdari ju jara bohacže a wosjewi wschudže, so je Marja njewinowata. Marja so ja nēkotry čžas woženi s tym samym rjemješnikom, kotryž bē přjedy wo nju kšhodžil.

Wože pucže so džiwne, ale napōšledku pšchuwjedže wōn wschitto k dobremu kōnzej. R. R.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Na mēsto k. wučerja Handrika je so k. žyrkwinski wučer Bergat je Sprejž do Rakež ja wučerja wufwolil a to mēsto

1. julija nastupi. Hacž do teho čžaba budže wučerka to mēsto fastacž. Hacž runje je sa Rakežansku schulu s wužitkom, so je taf bōrny noweho wučerja dostala, my tola kōždy křócž wobžarujemy, hdžž šažo jedyn wučer s Russeje do Sakskeje pšchindže, dokelž tam nusa wjetšcha bywa. Knjes Bergat bēšche jenicžki, kiž bēšche so samolwil, se Sakskeje ani jedyn. To pač s teho pšchindže, so naschi sakszy kšerbizy wučerjo do mēstow čžahnu. Tež kšyšchimy, so so šažo jedyn Šerb s Kšwacziz do Kamjeniz pšchepšybli. To je jara wobžarowacž a duž dyrbiny wschē kšredki na ložicž, temu njedostatkej wotpomhač. Pšchicžina leži w tym, so so dokhody pšchi naschich wjeknych kšerbškich schulach niske, mēsta a tež wjetšche schulke wožady w nēmskich wokrješach wjele wjetšche dokhody kwojim wučerjam placža. Hdžž čžedža šebi schulke wožady kwojich wučerjow šdžeržecž, budža to teho swolicž dyrbjecž, so so tež dokhody poruno pomyscheja.

— Šrudna powjesč pšchindže s Budyščina. Tam je wutoru 49 lēt stary murjer Lomka kwoju mandželisku škōnzowal. Wōn bēšche wopilž a rady nježēlasche. Wōn bēšche tōn džēn wotolo 11 hodž. se škalj domoj pšchischol, hdžež bēšche dotal džēlal. Tam bēšche woteschol, prajizy, so tam wjazy džēlacž njepšchindže. Po malej kšwili se kwojej žonu do swady pšchindže. Wadženje a wurēcžowanje trajesche pšches pšchipošdnje. Nēhdže $\frac{3}{4}$ hodž. roshnēwany mandželsti na jene dobo nōž se šafa wučēže a kwoju mandželisku do wutrobna kalny. Wōn čžyšche hiščče drugi křócž křócž, ale jeho 20lētny šyn to wotwobrocži. Žona so hiščče hacž k kšwodžinej wlecžesche a prajizy: „Sa šym kalnjena“, padže bromadže a wudycha. Morbat po nješkutku šmērom s domu džēsche. Na šthodže šetka kwoju džowku, po kotruž bēchu pōškali. Na jejne prajenje: „Šchtō šy čžinił?“ wotmolwi wōn: „Sa šym ju kalnył“. Wōn poda so do bliskeje palenzarnje a tam wupraji: „Sa šym kwoju žonu kalnył, hdžž je wona morma, dyrbiu ja tež wumrjecž, duž čžy šebi pōšledni palenz kupicž“. Wōn so wopi a so w $\frac{1}{2}$ hodž. domoj wrēcži, hdžež so šmērom šajecž da. Pšchi wobhladowanju čžēla dyrbiesche pōdla bjež, ale tež žaneho rostacža njepokasa. Šrudne dopokasmo, šaf daloko palenzpicže čžłowjeka pšchinješe.

— Wopomnjecža hōdny je podawš, kotryž so s Thüringskeje pišche. 7. thüringski pšschlowski regiment w Gera w blizšchim čžaba jubilej šwjecži. A tutemu jubilejeji so so 7 bratšja, kotriž so wschitzy pola 7. kompagnije 2. bataillona jako wojazy kšlužili, kwoje wobdželenje pšchipojedžili.

— Do 101 lēta šastupi přjedawšchi šabritski wobšedžer Gabriel Neurher w Ingolštacže. Wōn je čžerstwy a čžily, šaf by 50 lēt stary byl a k temu štroweho ducha.

— W hōbrškich horach je so kšylnje šnēh schol. Na Šopje leži šnēh $2\frac{1}{2}$ metra wyšoko. Pšchi hōbjenzach leži šnēh hacž k kšmēcham.

K rozpominanju.

Kōždy nowy džēn pobožne začuča w tebi wobnowjej.

* * *

Nade mnu je Bōh, we mni zakon, přede mnu njesmjertnosē.

Dalšche dobrowólne dary sa wbohe armeniske šyroty.

Pšches knjesa šararja Kādu pšchi Michalškej žyrkwi w Budyščinje:

Šrud. Kr. w Budyščinje 3 hr. — np.

Š. w Šenkežach (do šonfirmazije) 1 „ — „

Šromadže 4 hr. — np.

W mjenje wobohich šyrotow wutrobny džaf.

Šolcž, redaktor.